

MAGYAR KURIR.

Nr. 4.

Indult Bétsből, Kedden, Januárus' 12-dikán, 1830.

B é t s.

A' Fő Méltóságú Erdélyi Udvari Cancellaria méltóztatott Mgs. Bertleff Mihály Ur helyébe, a' ki Erdélyben valóságos Udvari Secretáriussá kineveztetett, Ts. Nyujtói Jancsó Imre első Udvari Cancellista és Udv. Jegyző Urat jeles tehetségeinek és hosszas hív szolgálatja által szerzett érdemeinek tekintetéből Udvari Concipistává kinevezni.

A' közelebb mult 1829-dik esztendőben a' holtak száma Bétsben 15896-ra ment, ide számlálván 428 halva születettel. E' szerént a' mult esztendőben 296 személlyel ment kevesebbre a' holtak száma, mint 1828 ban. — A' meghalálozottak között 56-an éltek 90—100 esztendőt, Hármán 100 esztendőt meghaladtak, a' legidősebb 106 esztendős volt. Elgyengülésben haltak meg 1029-en; forró és rothasztó hideglelésben 669-en; belső gyúladásban 410-en, guta- vagy szélütésben 615-an; belső részek megkeményedésében 159-en; vízi betegségben 1919-en; hasmenésben 65-an; tüdőveszélyben 2427-en; száraz betegségben vagy hervadozásban, 2462-en; torok gyúladásban 156-an; himlőben 256-an; szerentsétlen halál által 140-en.

A' belső és külső városokban született fiú gyermekek száma 6855; a' leánygyermekeké 6666, mindössze tehát születtek 13521-en.

Az öszveesketett személyek száma 2512 párra megy.

Nagy Britannia.

London, Dec. 26-dikán. A' Király elhagyván Vindsorban a' Pavilont, a' hol eddig lakott, Dec. 21-dikén az új Kastélyba béköltözött. Midőn Ő Fge az épületbe belépett, harangzó jelentette a' Vindsori lakosoknak a' történetet. A' Parokhialis templomnak és a' Sz. György Kápolnájának harangjai áttutanni 4 órától fogva estvéli 9 óráig szüntelen szólottak.

Hertzeg Wellington és Gróf Aberdeen, Leopold Sachsen-Koburgi Hertzegnek (a' kiról emlegetik, hogy Görög Ország jövődöbeli fejedelmévé fog választatni) látogatására Claremontba kimentek; és nála több napokig mulattak.

A' Morning Journal ellen indított négy per, sorban lefolyt egymás után. Az első felvétel Dec. 22-kén, — a' Lord Cancellariusnak megbetstelenítéséért. Azt állította t. i. a' nevezett Journal, Máj. 30-iki levelében, hogy Lord Lyndhurst (a' Lord Cancellarius, de a' ki névszerént ki nevezve nem volt, hanem ki volt jelezve úgy, hogy minden tudta, kiértettetik a' törvény tudó Lord név alatt) azért emelte Sugden Urat hivatalba, mert 30,000 f.

sterlinget adott néki költsön. A' Vádoló Attorney-General (Kir. Fiskalis) így szólott a' többek között: „Tudom én, hogy sokan midőn a' Sajtó zabolatlanságának megfenyítettéséről vágyon szó, egyszerre annak szabadságát kiáltják veszedelemben forgani. De, nagyon helytelenül. A' Sajtószabadsága abban áll hazánkban, hogy mindenkinek jussa és szabadsága vágyon, előleges Censura vagy más megszorítás nélkül, kinyomtatatni és közre bocsátani, a' mit akar. De innét nem következik, hogy ezen just, másoknak ártalmára, büntetlen szabad használni. Kinek öllene elméjébe, egy gyilkosnak vagy haramjának megbüntettetésekor, a' személyes szabadságot vagy a' tselekedeteknek szabadságát felteni? Az igaz, Ura kiki magának, a' személyes szabadságnál fogva, és tagjainak mozgásai szabad akaratjától függenek: de azért nintsen jussa másokat megöklözni, és nem szabad tagjainak mozgásait úgy intézni, hogy az által másoknak szabadsága, élete vagy sajátja megkárosodjék. Így van a' dolog a' Sajtóra nézve is; kinékkinek szabad, ha tetszik, azt eszközül felvenni gondolatjainak közrebocsátására, de nem ám, mások betsületének lerontására vagy megmotskolására.“ — Alexander Úr a' Fő-Szerkeztető hosszú mentséget mondott maga mellett, de a' vádas tikkelynek tőle lett származását nem tagadta. A' Jury, igen rövid tanáskozás után ki mondotta reája a' „Bűnös“t. — A' második per, Hg Wellingtonnak beteleponitására, Dec. 23-kán folyt le. Okot a' vádra az a' Pasquillus adott, melly a' Morning Journalnak Máj. 14-iki levelében jöve ki. A' Hertzeg ebben mint fennhéjázó, gögös, tudatlan 's a' t. kitűfoltatott, és azzal a' szemrehányással illetetett, hogy a' Királyt, kitől az Emancipatióba való megegyezését kényszerítés

által tsikarta ki, a' népnél szeretetlen ségbe ejtette. Az Attorney-General, vádlóbeszédjében a' többek között: ezt mondta: „A' szóban forgó Pasquillus tulajdonképpen a' Katholikus Kérdést illette, melly abban az időben a' Parlament előtt felforgott. Annak szerzője, Alexander abban a' hiedelemben volt, hogy az Emancipatio a' Parlament Házaiában nem fog keresztül menni; hogy tehát Olvasóinak azt mutassa, mintha ő többet tudna, mint a' mennyit tudott, ki adta ama tsúfos Libellust, mellyben a' Hertzegről, több más gúnyolódások között, azt írta, hogy a' Monarchát kényszerítette az Emancipatio fontolóra vételének ajánlására a' Parlamentnek. Ha már semmi több nem volna is ebben a' Libellusban, megérdemlene annak írója a' kárhoztatást, midőn a' Királyról azt meri mondani, hogy első Ministerétől kényszerítést szenved. A' Királynak, szabadnak illik lenni; és, ő (az Attorney-General) meri állítani, hogy ezzel a' szabadsággal Angliának Királyai között senki inkább nem élt, mint a' mostan Uralkodó Felső, és soha Monarcha nem volt, a' ki a' kényszerítést, ha azzal börtöködött volna valaki hozzá járulni, bosszúsabban megfenyítette volna, mint IV György Király. Azt is mondja továbbá a' Libellus, hogy a' Király nem mér közönséges helyen megjelenni, Ministere olyan állapotra juttatta, mellyben még csak azt a' gyönyörűséget sem engedheti meg magának, hogy magát népének mutassa. Lehetetlen hogy valaki, legyen bár az a' szabad sajtónak legtüzesebb oltalmazója, menthesse a' Pasquillus-író, a' ki Monarcháját így megalatonyító beszédekre vetemedik.“ — Alexander Úr ismét hosszú beszéddel oltalmazta magát. Felhozta nevezetesen, hogy abban az időben, midőn ő azt a' tikkelyt írta, az Ország igen fel-

lázadt és gerjedező állapotban volt, ő mint Publicista kötelességének tartotta a' fenyegető veszedelemről figyelmet gerjesztő módon elmélkedni, és ha keresztül hágtá is ottan ottan az illendőségnek határait, a' felforgott tárgynak rendkívül nagy fontossága, reményli, e' részben kimenti. — Ő a' Királyról tsak ennyit mondott ama tzikkelyben, hogy Ministerei miatt veszedelmes állapotra jutott. Ennek bizonyosságául felhozza, hogy ötlet abban az időben egy nagy Úri ember megkérdezte; tanácsos lenne e' a' Királynak a' Drury-Lanei vagy Covent-Gardeni Theatrumot meglátogatni és ő, Monarchájához tartozó tiszteletből, azt tanácsolta, hogy Ő Fge ne tégye ki Magát ennek mérészlésére, és ezen tanács el is fogadtatott, 's a' Király a' Theatrumban nem jelent meg. (Nagy Nevetés) — A' mi Hertzeg Wellingtont illeti, a' kit azon tzikkely tulajdonképpen érdekel, ő nem Király, hanem puszta jobbagy és — a' mi itt kiváltképpen tekintet érdemel — szolgálja a' Statusnak, a' kiről mindennek jussa van szólani, és megmondani a' mi fáj. En a' Hertzegről nem szóllottam úgy, mint Privát emberről, hanem mint Ministerről; és ha az olyan kifejezések, mint a' minéműekkel én éltem, a' törvénynek és a' büntetésnek alája esnek: úgy itt az ideje, hogy az Újság Író-Bureaukat zárjuk bé, és a' nyomtató míveket, sajtókat a' Themzébe hányjuk bé. Ha a' vádoltatott tzikkely Pasquillusnak esmérteik lenni, úgy néki és minden betsületes embernek kötelessége lészen a' Parlamentet a' Censurának behozására megkérni... Előjö a' vádban, hogy én Hertzeg Wellingtont nagyra vágyónak mondottam. De ki tagadhatja azt, hogy a' Hertzeg mindég nagyra vágyó volt, most is az? Az ellenkezőt híjjában mondtam volna, senki se hitte vol-

na. " 'sa' t. 'sa' t. — A' Jury negyedfél órányi tanátskozás után ezt az ítéletet hozta: „Mi bűnösnek találjuk a' vádoltatott Felet, Ő Felségének megsértéséért; de felololdozzuk a' Ministerium Pasquillizálásának vádja alól. A' Jury abban a' vélekedésben vagyon, hogy a' tzikkely olyan környűállások között és olyan időben íratott, a' midőn az Országban hallatlan nagy fellázzadás uralkodott, annál fogva a' vádoltatott felet a' Törvényszéknek kegyelmébe ajánlja.“ (Hasonló ítélet mondatott az Atlas nevű Újságlevélnek ugyan tsak ilyen nemű perében.)

Ugyan ezen a' napon lefolyt a' harmadik per is. Azt mondta t. i. a' Morning Journal, Jun. 16-kán, hogy sem a' Ministeriumnak, sem a' Parlament Házainak nintsen szíve az Orzágnak szenvedéseit érezni. — A' Jury itt is Bűnöst mondott.

A' negyedik per. Dec. 24-dikén vétetett fel — Hertzeg Wellingtonnak megbetstelenítéséért és azzal való rágalmazásáért, hogy a' Királyság után áhítozik. Okot a' vádra a' Morning-Journálnak Jal. 30-diki levele adott, mellyben egy Papnak (John Litton Crosbie, ki Egyháznak szolgálja Sydemhamban, Kentben, és Házi Káplánja Cumberland Kir. Hertzegnek — a' mint magát írja) nevében, a' következő levél volt kinyomtatva: „Ő Méltóságához, Hertzeg Wellingtonhoz. — Abban a' siralmas állapotban, a' mellyre Méltóságodnak tudatlansága, hiúsága, és nagy ravágyása ezt a' hajdan kitetsző és virágzó Nemzetet juttatta, tsak egyedül a' van még Méltóságodnak hátra, hogy nyomja el a' Sajtó szabadságát, hallgattassa el a' köz vélekedést és fojtsa meg panaszszait a' még életben maradt, de üldöztetett Irlandiai Protestánsoknak, kik most a' Mgod Pápista Emancipations-

Billjének oltárán feláldozott atyok fiai-
nak tetemei felett könnyeket hullatnak.
Igasságot szóllott e' Mgod, midön egy
Fő tisztt. Praelatusnak azt erősítette, hogy
az úgy nevezett Felszabadító-Bill
úgy vagyon elintézve, hogy nemcsak fel-
tartja amaz Országnak Protestans Insti-
tutioit, hanem le is rontja a' Papismust?
Igazán a' szívből jövő igazságot mondot-
ta e' Mgod, midön utálatos képmutatás-
sal és tettetett aggódással a' Polgári há-
borúnak rettentőségeit olyan takaros
kis képben lefestette, és pityergő hangon
könyörgött az Országtörvénynek és a'
Bajonétnak erőszakos bele avatkozása
ellen? *) Szép, valóban igen szép! Mi-
kor jutott Mgod ezekhez a' ditső érzések-
hez? Ki gondolta volna, hogy Mgodat
irgalommal, mérséklettséggel vagy átal-
jában a' részvételnek akármelley olyan
gyengéd érzéseivel lehetne vádolni, mel-
lyek egy férjfiúnak szívét a' gögös Dic-
tatorétól megkülömböztetik. — Minek-
utánna a' levélíró ezen a' hangon tovább
is beszélt volna, így szól lejjebb: „Ha
az Istennek tetszeni fog, Mgodat az el-
ámíttatott és megtsalattatott Monarcha
első Ministerének továbbra is meghagy-
ni, a' mi annak lenne kiváltképpenváló
jele, hogy Országunkat sajtolni kívánja:
úgy utóljára is, és ez az utóljára meg-
lesz nem sokára, kéntelen lesz Mgod
vagy az Irlandiai Páplistáknak pártoskodó
felkét elnyomni, vagy az Unionak
(Anglia és Irlandia között) eltörölteté-
sége megegyezni. De ha azonközben még
valami szikrája a' betsületnek, törvény-
szeretetnek és igazságnak vagyon Mgod-
ban; ha az a' határtalan fennhéjzás,
melly minden plánumait characterizál-
ja, Mgodat még egészen meg nem ká-
bitotta; ha a' venségének napjaiban, azt

a' népet, mellynek valamikor volt bizo-
dalma Mgodhoz, meg akarja magával
békéltetni; ha tudja, hogy minden Pla-
numai Mgodnak, esmértesek egy Kir.
Hertzeg előtt, a' kit Mgod betsmételte-
tett, rágalmaztatott, és roszt hírbekaver-
tetett, a' nélkül, hogy a' rágalmazókat
valaha megnevezte volna; ha tudja, hogy
minden megöletett jobbágyoknak vére
boszszuért kiált — ha Keresztyén, és
megemlékezik a' halálról, hogy férgék-
nek prédájává lehet, minelőtte egy
ifjú Hertzegaszszonynak Királyi páltza-
ját igazgathatná — és hogy ennek a'
Kir. Hertzegaszszonynak *) a' szükség
idején, törvényes Örízője vagyon, egy
Királyi, nagylelkű és Protestans Atyja-
fijában — ha mondom, Hertzeg, ha tud-
ja Mgod, hogy a' dolgok így állanak:
tehát imé az Égnek nevében kérem Mgo-
dat, hogy adja vissza ismét a' békessé-
get annak a' boldogtalan Országnak,
mellyet hívságból szégyenl Mgod, ha-
zájának elesmerni. 's a' t. 's a' t. — Az A t-

*) IV György Királynak, meg halván
1817-ben egyetlen egy leánya Charlot-
ta (Leopold Sachsen Koburgi Hgnek
Hitvese) nintsen maradéka. Clarence
Hertzeg, a' testvére, és a' Koronának
Praesumptivus Örököse, gyermektelen; az
ő halála után tehát a' Koronának Ale-
xandrina Hertzeg Aszszonyra a' meg-
boldogult Kenti Hertzegnek leányára kell
szállani. Hannoverában pedig, a' hol a' Ko-
rona csak a' férjfiui ágon mégyen, György,
a' Cumberlandi Hertzegnek fija, fog a'
thronusra következni. Megeshetik mind-
azáltal (Öszveházasítás által), hogy a' két
Korona nem válik külön egymástól.

Kilégeyen tehát az a' Kir. Hertzeg Asz-
szony, kiről ott fenn említés tételik? min-
den látja.

*) Tzélozás vagyon Hg Wellingtonnak az
utóbbi Parlamentben tartott beszédjére.

torney-Generál ezt mondotta: „Egy ilyen nevelés és dagadt hangon írott Pasquillus nem volna arra méltó, hogy törvényesen üldöztessek, ha a benne foglaltatott rágalmazás igen is szemtelen és elvetemedett nem volna. Azt fogja t. i. hamisan a Hertzegre ez a Pasquillus, hogy házasság szerzést forgat elméjében a fija és azon Kir. Hertzeg Aszszony közt, a kire egy időben Országunknak Koronája szállani fog. Az a Minister, a ki ilyen Planumot forralna, árulója lenne Monarchájának és méltó a legkeményebb büntetésre. Kérdésbe vala t. i. ve, mit kelljen Hertzeg Wellingtonnak tselekedni, elégtételt keressen e törvényszékeknél, vagy fel sem vévén, hagyja abban a dolgot? Ez utolsó tetszhetik sokaknak, de a Hertzeg nem úgy gondolkozik, és kötelességének hiszi az ilyen vétkes tzelokkal való rágalmazásokat és betstelenítéseket Birói fenyítés elébe vinni. — Alexander Úr azzal mentette magát, hogy ő a levelet nem írta, és minekutánna tudva van kitsoda írta, azt látna igazságosnak, hogy a Cumberlandi Hertzeg Káplánját szollítsák elő. — De az Atorney General ez ellen azt a kifogást tette, hogy egy Pasquillus kéz íratban nem ártalmas, hanem a kinyomtatás által léssen azzá. — A Jury itt is Bűnöst mondott.

Frantzia Ország.

Páris, Jan. 2-kán. A mult Esztendőnek utolsó napján, a Fő törvényszékeknek a tanításra ügyelő Kir. Tanátsnak, az Akademiának, a Reformata és Augustana Egyház Consistoriumainak s a t. Kiküldöttjei udvarlására mentek a Királynak, hogy az Esztendő változásához Ö Fgének szerentsét kívánjanak. Ezen alkalmatossággal Báró Cuviernek, a ki Ö Fgét az Oskolai tanításra

ügyelő Kir. Tanátsnak nevében köszöntötte, a Király így felelt: „Gyönyörűséggel hallom a közönséges tanításra ügyelő Tanátsomnak jókívánságait és érzésének kifejezéseit. Nem szükség emlékeztetnem az Urakat, melly fontosok légyenek az Urakra bízott kötelességek. Itt nem a jelenvaló pillantás, hanem a jövő forog fenn. A Monarchia soha meg nem hal Frantzia Országban. A Királyoknak nemcsak saját Országjáról kell gondoskodni; hanem arról is, a mi utánok következik. A Népek boldogságának hátorságba való helyheztesére nintsen fontosabb a tanításnál. De annak talpköve a Vallás, mellynek híjánosságát semmi ki nem pótolja. A nélkül veszedelemre vagyon kitéve az ifjúságnak és a Státusnak, mellynek ő reménye és ereje, minden jövődöbeli sorsa Nem szükséges ezen pont felett semmit is az Uraknak szívekre kötnöm; esmérem buzgóságokat, kívánom, hogy abban állhatatosan megmaradjanak.“

A Seine és Oise Megyéknek Kévetéitől tanátsot kértek a Megyebeli Választók, hogy mi tévök légyenek abban az esetben, ha tőlök törvénytelen (az az a Parlament által nem határozott) adó kéretetnék: A Kóvetek azt a választ küldötték levélben nékiek, hogy ne fizessenek. — A Ministeriumhoz való bizodalmatlanság és a törvénytelen adó kéretetésének féelme, e szerént, nem akar megoszlni.

Lavasseur a Conventnek néhai tagja „Memoires“ tzím alatt egy munkát adott ki Parisban, de a melly a Királyi Fiskalishnak kívánságából azonnal letartóztatott.

A Gazette Dec. 28-káról jelenti, hogy a Ministeriumnak szándéka vagy a mostani Megye- és Kösség-Rendszerben (System Departemental et Communal) némelly Javításokat bé-

hozni, hogy ezentúl a' Megyéknek és Költségeknek ügyei sebesebben folyhasanak, és ez a' Változtatás, Királyi Rendelés által fog béhozattatni. (S mire való a' Parlament? — kérdi a' Constitutionnel.)

Könyváros Guillaume a' Char-tat versbe foglalta, és munkáját a' Királynak ajánlotta.

Toulon Dec. 19-kén Az Aviso írja, hogy 2500 ember a' Moreai Expeditióból haza érkezett, és Marseille-ben fogja a' Quarantaint kitölteni.

Kapitány Beaulieu (Frantzia Tiszt, az Egyiptomi Vice Király szolgálatjában) Alexandriából némely régi ritkaságokat küldött Frantzia Országba egy barátjához, a' többek között Krokodilus-tojásokat is. Ezek, vagy a' jövetel alatt vagy a' Quarantainé-tartás alatt, kiköltek és mikor a' vámbáznál a' ládát felbontának, 3 kicsiny (13—15 újni hoszszú), eléhezett, de tökéletes formájú Krokodilusokakak lettek benne. Sok, mellettek lévő Papyrus-türeteket, és egy Ibis-Mumiát takaróstól együtt kinjokban megellek. Az Ibisnek csak a' körme és tola maradt meg. — Most már útban van a' három kis szörnyeteg Páris felé, és ha a' hideg idő meg nem öli őket, ép-ségben oda érhetnek.

B e l g a O r s z á g.

Hága Dec. 30 kán. A' Ministeriumban némely változások estek. A' Gyarmatok dolgainak igazgatására új Ministerium állítottott, melyre egyszermind az Anya Országnak és a' Nemzeti szorgalomnak igazgatása is bizva lészen. Féléjé ez új Ministeriumnak Gobbelschrog Úr (eddig Belső Minister) nevezetett; az ő helyébe Belső Minister de la Coste Úr Antverp tartományának Helytartója leve.

Fridrik Hertzeg (második fija a' Királynak) a' Hajós-Seregeknek Admirálisává és a' Száraz Seregeknek Fő Kapitányává nevezetett. Ő alatta állanak; a' Tengeri dolgoknak Fő-Directora, Admiralis Volterbeck, és a' Hadi dolgoknak Fő Directora Generalis Eerens.

A' tíz esztendő sKöltséges Budgetét 60,750,000 forintra vagyon megállítva, mellyből esik:

1) A' Királyi Háznak	2,100,000
2) A' Status-Titoknokságnak	1,041,668
3) A' Külső Ministeriumnak	660,875
4) A' Justitz Ministeriumnak	2,200,000
5) A' Belső Ministeriumnak	5,800,000
6) A' Reformata Egyház dolgaira	1,400,000
7) A' Romai Kajholikus Cultus dolgaira	2,196,250
8) A' Tengeri és Gyarmati Ministeriumnak	6,000,000
9) A' Finantz Ministeriumnak	24,771,207
10) A' Hadi Ministeriumnak	16,580,000

Summa 60,750,000.

Az Esztendő sKöltségek Budgetja 17,103,200 forintra vagyon megállítva.

B u r k u s O r s z á g.

A' Király megajándékozta a' két Ország Feld-Marsalt Gróf Diebits-Sabalkanskyt és Gróf Paskevits-Erivanskyt a' Fekete Sas Vit. Rendnek tizimjeleivel. A' Gróf Diebitsnek küldött tizimjelek gyémántosok. — Albrecht Kir. Hertzeg Pétervárába elütözött.

O r o s z O r s z á g.

Tulában egy Aktziás Társaság állott fel, az Igazgatóséék engedelmével, tizukor készülésre sárga-répából. Töke pénze (250 Aktziából. 200 Rubeljével) 50,000 Rubel.

Elegyes Dolgok.

Saint-Elme Aszszöyságot (a' Memoires d' une Contemporaine nevű munkának Szerzőjét) Nov. 20-kán Smyrnához közel hét Török haramják megfosztották. A' Smyrnai Basa nyomoztatja a' 'Siványokat.

Hauser Gasparról (kiről már több ízben szó volt az Újságlevelekben) a' Münkheni Napilevél és Falusi Újság azt hirtelik, hogy ő Gróf Tattenbach, nevezetesen fija annak a' Gróf Tattenbachnak, a' ki a' Frantzia háborúban elesett. — Hir. Tanácsos és Ügyész Miller a' (Münkheni) Florának 258-dik Számú levelébe iktatott Előterjesztésében megigazítja ezen hirtelést, mivel nintsen egy Gróf Tattenbach is, a' ki a' Frantzia háborúban elesett volna.

A' Grétzi újság írja Jan. 4-dikén, hogy ezen rendkívül nagy és kemény tél, ott is mint általában mindenütt szokatlan sok hóval lepte el a' földet 's különösen a' hegyeket, melly az útakon való járást felette terhessé sőt néha veszedelmessé is teszi. Erre egy szomorú példát hoz fel, melly Dec. 21-dikén történt. Ezen a' napon elküldötte egy farkeskedő a' fiját három favágó tselédjével Weithenthalból hogy egy ott fogadott új tselédjét segítsék által költöztetni. A' Störing nevű havason kellett nekik által menni, hol a' szél erősen fujt. Midőn már arra a' helyre feljutottak, hol az általjárás nagyon, az a' ki elől ment egyszerre nagy zúgást hall, 's kiált a' többieknek; de abban a' szempillantásban lezuhan a' hegyről iszonyú sebességgel a' sok hó, 's mindnyájokata' mélységbe ragadá. Az első ugyan csak 20 ölnyire esett és ott a' hó telején életben megmaradt, de hárman a' hó alá te-

mettettek, 's minekutánna segítség jött és az alól kiasattak, már halva találtattak, 's őket életre hozni nem lehetett.

Új Jorki Anglus Újságok írják, hogy oda sok Orosz Katona tisztek mentek mostanában, a' kik olly tzélből küldettek Éjszaki Amérikába, hogy a' tengeri hajózás mesterségét, mellyet ott különösen a' gözhajókkal nagy tökéletességre vittek az Amérikiak, megtanulják. Az Orosz Tsászár szándékozik egyszersmind több Amériki hadi hajókat vétetni.

Az Ural hegyeiben már jó ideje, hogy bányákat kezdett az Orosz Kormánysek nyitlatni. A' Bogosłowski bányákban, mellyek a' Korona jószágaihoz tartoznak egynehány esztendővel ezelőtt már arany erekre is találtak, mellyek mind inkább szaporodtak, úgy hogy 1828-ban Májustól kezdve. 1829-dik eszt. Májusáig abból 5 Pud 4 font és 24 Solotnik tiszta aranyat nyert a' kintstár. (1 Pud. 40 Orosz vagy 51 1/2 Bétsi font).

M a g y a r O r s z á g.

Rosnyról Karátson hava 26-dikán, Méltóságos, 's Fő Tisztelendő Danis János a' helybeli Káptalannak szeretett Prépostja, választott Dulcinai Püspök 's a' t. több TT. Vármegyék' Tábla-Bírája, Megyénk' Nesztora, Karátson havának 25-ikén reggeli 9 órájakor díszetes életének elvégezte pályafutását. Mély gyászba öltöztette a' megyét ezen nagy férfiúnak jobb életre történt elköltözése; mert Ó vala az, a' ki Almáson (Jablonsfalván) T. Trentsin Vármegyében Bőjt elő havának 24-dikén 1754-ben születvén, 's a' Papi életre magát szentelvén, a' ditsőséges M. Teresia kegyelméből lett Megyénk felállítása alkalmával ugyan annak részére, 's javára néhai Richvaldszky Jósef választott Püspök ál-

tal áldozó Pappá legelőször kenetett fel; mint ilyen azonnal a' nagy emlékezetű B. Révay Antal kegyes Püspök udvarában többféle nagy pontossággal végbe vitt szolgálatjával a' Megyénknek áldozott, melly tetézett érdemeinek következtetésében a' jutalmazni tudó Felsőleges Uralkodónk Sz. György hava 8-dikán 1806 Kanonokká kinevezni méltóztatott, minekelőtte már a' Ns. városunk' lelki épülésére mint helybeli Plébános fáradozott, és példásan munkálkodott volna, mellynél fogva ez is, mint Lelki Attyának elvesztése miatt, szemeit könny-tseppekkel áztatja, ú. m. kinek keblében a' boldogult 53 évet egy húzomban töltött el. Hideg tetemei a' Méltóságos Megyebeli Püspök Úr által minden illendőséggel a' székes templom' sírboltjába tétettek.

Pétsett Dec. 22-dikén kimúlt Fő Tiszt. Kolb Konrád Kanonok Úr életének 71-dik esztendejében, ki mint Káptalanbeli Követ mind az Egyházi Zsinaton, mind egy ideig az ország-gyűlésen jelen volt.

H i r d e t é s.

Az Ádámhofi Udvari Gazdaság
Kiarendálása felől.

A' Nyitra Vármegyében fekvő Ts. K. Familia Holitsi Uradalma Tisztsége jelenti, hogy az ezen uradalomhoz tartozó Ádámhofi Udvar, melly igen tágas épületből, pintzéből, 60 darab marhárra való 2 istállóból az udvarán két színből, és a' legelőn 3 félszerből, 4 lóra való istállóból, egy tsúrból és egy tágas gabona tartóból áll, ahoz tartozó 395 hód 205 □ ölnyi szántó földekkel, kertekkel, rétekkel és legelőkkel együtt,

a' f. 1850-dik eszt. Apr. 1-ső napjától kezdve 6 esztendőre, a' Ts. K. Patrimonialis és Familia Jóságok Fő Directiója helybehagyása után, a' többet ígérőnek árendába ki fog adattatni.

Leginkább hasznát lehet venni a' leírt gazdasági épületeknek és a' hozzá tartozó földeknek göbölök legellettésére, és vágó marháknak istállóiban, és a' sertéseknek ólakban való hizlalásokra. Mint-hogy pedig Austria határánál fekszik a' Posonba vivő jó tsínált út mellett, ettől 8, és Bétshez 16 mértföldnyire különösen a' kereskedésre nézve igen hasznos, valamint arra nézve is, hogy a' hizott vágó marháknak, mellyeket Magyar Országnak egy részéből erre szoktak hajtani Bétsbe, itt igen alkalmas kinyugvó helyet lehet adni.

Az árendába adás kikiáltása a' f. esztendő Febr. 22-dikén reggeli 9 órakor kezdődik, a' mellyre minden árendálni kívánók az itten lévő Tisztség Hivatalaszobájába meghívotnak. A' kiárendálás feltételeit mindennap megtudhatni, mind itt a' Tiszti szobában; mind Bétsben a' Ts. K. Familia Jóságok Fő-Directiójánál, melly az Alte-Fleischmarkt nevű útszán van Nro 781.

A' Ts. K. Familia Jóságok
Fő Directiójának Kiadó Hivatala által

A' pénz folyamat Januárius 11-dikén;
közep árr:
A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 104 1/2
Az 1820-béli sorsosok, 184
Az 1821-béli hasonlók, 157 1/3
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 61 1/4 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek 1297 1/5 for. ton,
Conv. Pénzben.

Szerkesztető és Kiadó Márton Jó's ef, Professor. (Untere Bäcker-Strasse Nro 742.)

Nyomtató: Nemes Haykul Antal, (Obere Bäcker-Strasse Nro 752.)